

ورکشاپ آموزش قانون رسانه ها

ورکشاپ پنج روزه
مارچ 2008 - 9 - 13

روز نخست

خوش آمدید

تهیه کننده منیژه باختری

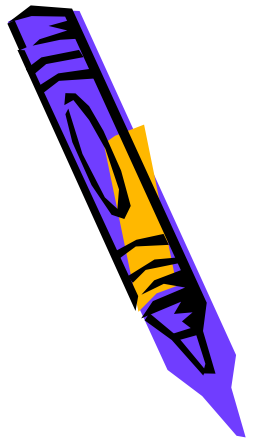

منابع

- حقوق و اخلاق در ژورنالیزم، منیژه باختری. سال چاپ 1386، بنیاد انتشارات پرنیان
- حقوق مطبوعات. کاظم معتمد نژاد. سال چاپ 1381، مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه ها.

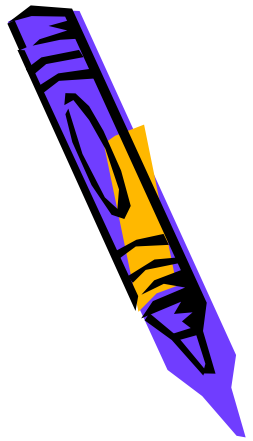
مواد مورد نیاز

- قلم
- کتابچه
- یک جلد قانون رسانه های همه گانی افغانستان

پرسش اساسی روز

- قانون و قانون رسانه ها چه مفاهیمی را ارائه می کنند؟

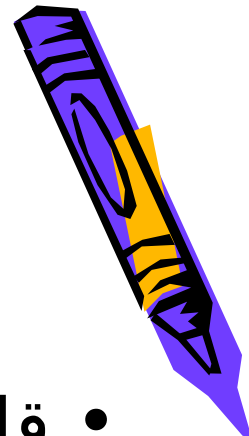

مفهوم قانون و تعریف های آن

- **قانون اصل کلی است که به عنوان تنظیم کننده روابط اجتماعی از سوی هیت حاکمه و افراد یک جامعه پذیرفته شده و ضمانت اجرایی نیز برای آن وجود داشته باشد.**

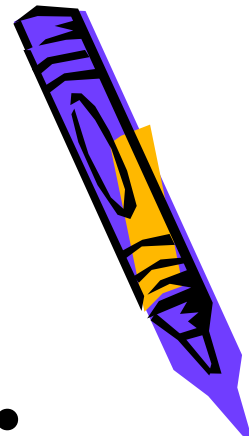

قانون از نظر شکلی

- قانون عبارت از قاعده ایست که از جانب قوه مقننه وضع شده بعد از توشیح رییس دول و نشر در جریده رسمی بالای سازمان ها و افراد تطبیق می گردد.

- همچنان قانون تمام مقرراتی است که توسط قوه مقننه وضع گردد.

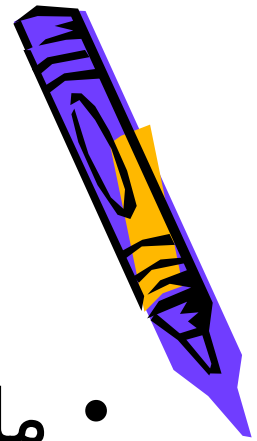

حدود حاکمیت قانون در زمان

- از نظر زمانی قانون به گذشته رجعت نمی تواند؛ بل اثر آن در حال و آینده است. رجعت قانون به گذشته غیر منطقی، غیر منصفانه و غیر عقلانی است. ممکن نیست که شخصی به دلیل عملی مجازات شود که در زمان انجام، آن عمل مباح و مشروع بوده است.

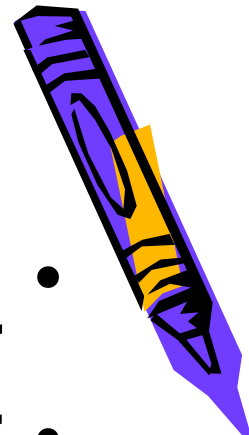
قانون اساسی افغانستان در مورد چه می گوید؟

- ماده 27
- “هیچ عمل جرم شمرده نمی شود مگر به حکم قانونی که قبل از ارتکاب آن نافذ گردیده باشد.”
- ماده 27
- هیچ شخصی را نمیتوان مجازات نمود مگر به حکم محکمه با صلاحیت و مطابق به احکام قانونی که قبل از ارتکاب فعل مورد اتهام نافذ گردیده باشد.

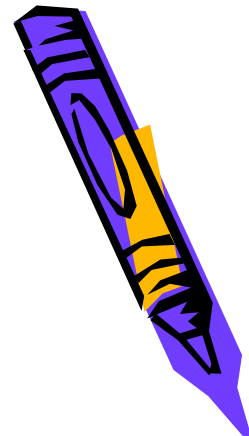

قانون جزا

- در ماده سوم این قانون گفته شده است که:
- کسی را نمیتوان مجازات کرد؛ مگر مطابق به احکام قانونی که قبل از ارتکاب فعل مورد اتهام نافذ شده باشد.
- مرتکب جرم به موجب قانونی مجازات می گردد که در وقت ارتکاب جرم نافذ باشد.
- هرگاه قانون جدیدی قبل از صدور حکم به نفع متهم نافذ گردد مطابق این قانون قضاوت صورت می گیرد. هرگاه بعد از صدور حکم هم قانونی نافذ گردد که متهم را قابل مجازات نداند، تنفیذ حکم متوقف و آثار جزایی آن از بین می رود.

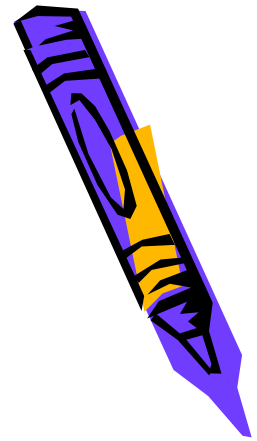

حدود حاکمیت قانون در مکان

- **زمینه اجرای قانون در قلمرو محدود و تعیین شده می باشد و قانون موضوعه هر کشوری در همان کشور قابلیت اجرایی دارد.**

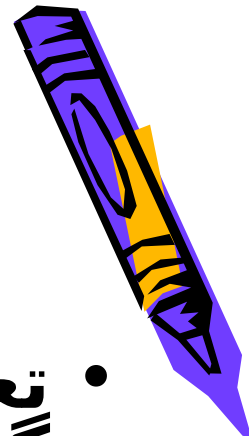

نیاز های به وجود آمدن قانون

- حفظ نظم اجتماعی
- یک پارچه گی و پیوسته گی
- دفع از حق و عدالت
- دفاع از حقوق فرودستان

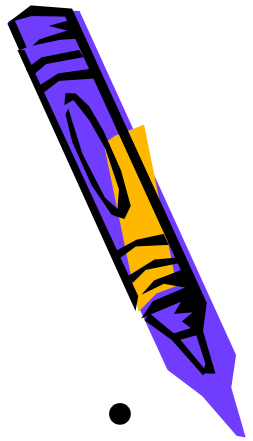
نیاز های به وجود آمدن قانون

رسانه ها

- تعیین چهارچوب و نظم در کار رسانه ها و گزارشگران
- ارائه تعریف های مشخص از مفاهیمی که در دنیای رسانه ها کاربرد دارند
- تعیین مسؤولیت های دست اندرکاران رسانه ها
- دفاع از حقوق رسانه ها و گزارشگران
- حل مناقشات و چالش هایی که رسانه ها و گزارشگران با آن مواجه اند
- بررسی و ارزیابی کارکرد های رسانه ها از سوی نهادهای مسؤول ارزیابی و دولت

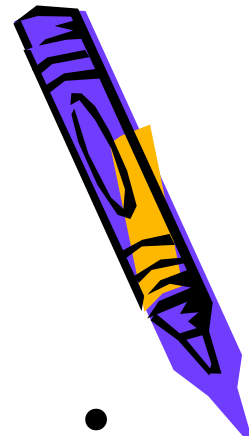

روند شکل گیری قانون رسانه ها در افغانستان

- نخستین قانون اساسی افغانستان / 1301
خورشیدی
- نظامنامه مطبوعات / 10 جدی 1303
- اولین قانون مطبوعات / 11 جدی 1329
- قانون دوره محمد ظاهر شاه / 1344
- قانون مطبوعات / 1366
- قانون مطبوعات دولت اسلامی افغانستان - 16
میزان 1373

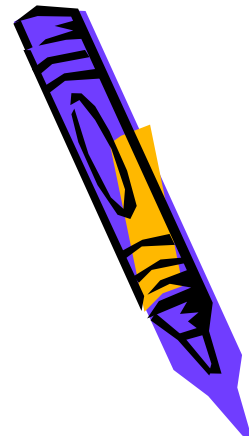

ادامه...

- قانون رسانه های همه گانی - 15 حمل 1383
- پانزدهم جدی 1384
- و قانون در حال انتظار...

نظام های حقوقی

- نظام پیشگیری
- نظام تنبیهی

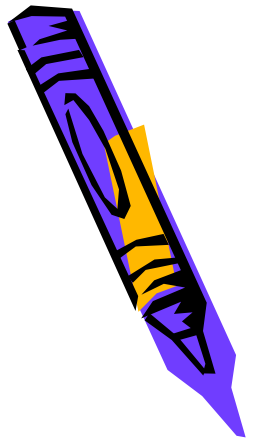
نظام پیشگیری

- کسب اجازه قبلی
- تضمین مالی

نظام تنبیهی

- اعلام نامه ها
- تقاضای ثبت نام

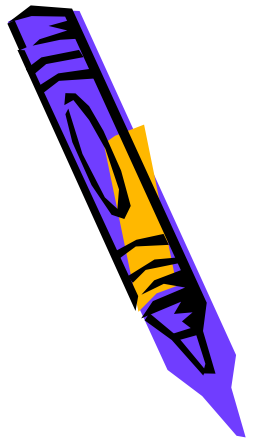
شيوه های حقوقی تاسیس رسانه ها

- شيوه اعلام نامه
- شيوه ثبت نام
- شيوه مختلط
- شيوه اجازه قبلی

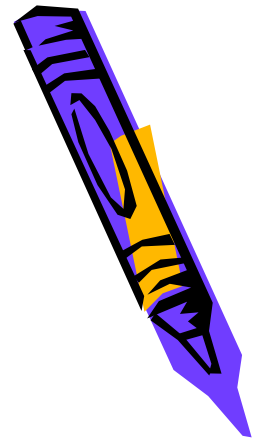
شرایط تاسیس رسانه ها در افغانستان

- افغانستان کشوریست با نظام حقوقی
تنبیهی و شیوة ثبت نام

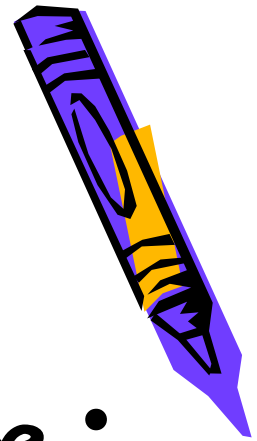
قانون اساسی در ماده 34 :تصریح می کند

- هر افغان حق دارد مطابق به احكام قانون به طبع و نشر مطالب بدون ارائه قبلی آن به مقامات دولتی بپردازد.

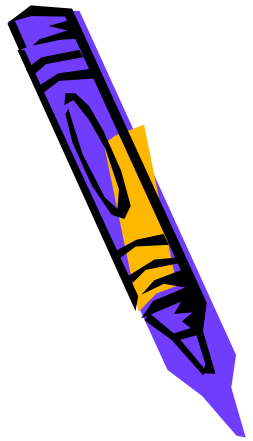
مادة 21 قانون رسانه ها می گویند:

- صاحبان امتیاز رسانه های برقی، چاپی، آژانس ها، نهاد های آموزشی ژورنالیزم، مؤسسات نشراتی، مطابع، دارالترجمه ها و شرکت های تبلیغات و اعلانات واجد شرایط مندرج مواد 2 و 28 این قانون مکلف اند رسانه ها و نهاد های خود اعم از برقی و چاپی را مطابق احکام مندرج این قانون در وزارت اطلاعات و فرهنگ و توریسم ثبت نمایند.

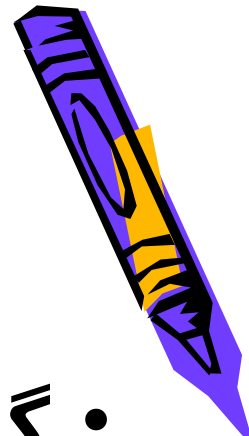

آیا بدون ثبت قبلی ممکن
است که رسانه ها به نشر
برسند؟

• بلی ممکن است. اما باید تا دو هفته پس
از نشر به ثبت آن اقدام شود.

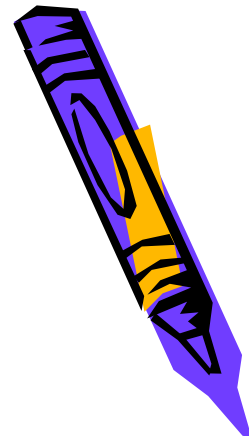

پایان جلسه روز اول

- گپ آخر:
- به نظر شما کدام نکات باید در قانون رسانه ها جا داشته باشند؟
- ده دقیقه در این مورد فکر کنید، فردا در مورد صحبت می کنیم.
- عصر خوش

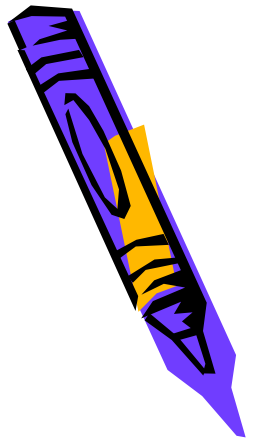

• به روز دوم ورکشاپ خوش
آمدید.

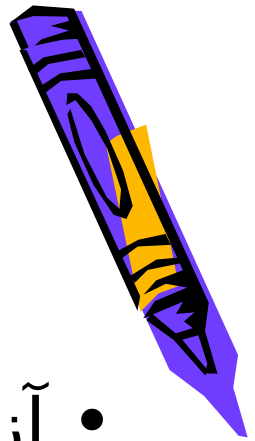
پرسش روز

• کدام نکات باید درج قانون
رسانه ها باشند؟

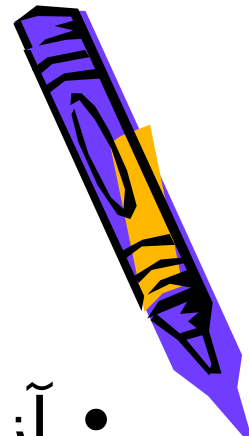

آزادی مطبوعات

- آزادی مطبوعات به معنای عام جستجو، جمع آوری، و کسب آزادانه اخبار، اطلاعات و عقاید عمومی، انتقال و مخابرة آزادانه آنها، انتشار آزادانه روزنامه ها و پخش آزادانه برنامه های رادیویی و تلویزیونی، دریافت و مطالعه آزادانه مطبوعات و دریافت آزادانه برنامه های یاد شده را در بر می گیرد.

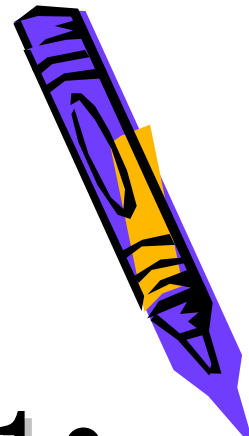

...ادامه

- آزادی مطبوعات به معنای خاص
- آزادی مطبوعات به طور خاص نشر آزاد روزنامه ها، بدون هیچ گونه محدودیت و نظارت قبل از انتشار، عدم توقیف و تعطیل خودسرانه آنها بعد از انتشار، پیش بینی دقیق مسؤولیت های قانونی نشریات و رسیده گی به تخلفات و جرایم احتمالی آنان را شامل می شود.

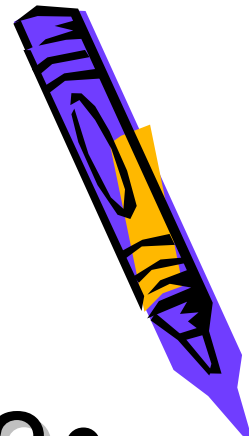

• عناصر متشکله آزادی بیان

- 1- آزادی عقیده: هر کس حق ابراز آزادانه عقاید و اندیشه های خود را بدون ترس و بیم داشته باشد. این عقاید و آزادی ها در عرصه های گونه گون می توانند ظهور کنند.

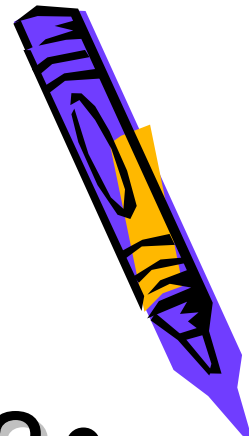

...ادامه

• 2- آزادی اطلاعات: شامل بخش
اطلاعات، آزادی دریافت
اطلاعات و آزادی جستجوی
اطلاعات می شود.

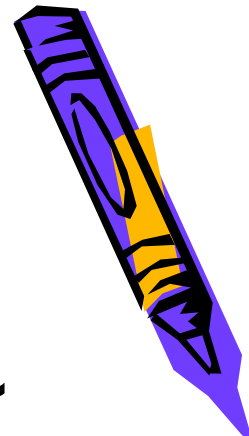

...ادامه

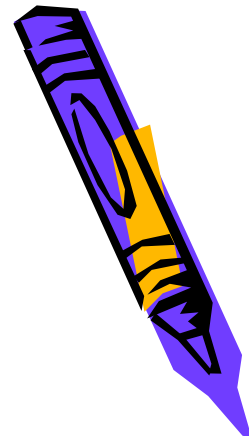
• 3- آزادی نشر معلومات و فکر:
که در آن انتشار آزادانه افکار،
اندیشه های اجتماعی، فرهنگی،
سیاسی، اقتصادی، سیاسی و
شماری دیگری از این دست
مطرح می گردد.

• آزادی بیان در قوانین ملی و بین المللی

علامیه حقوق بشر و شهروند فرانسه 1789

- ماده 4: آزادی عبارت است از توانایی انجام دادن هر کاری که به دیگران زیان نرساند. بنا براین اجرای حقوق طبیعی هیچ یک از افراد دارای حد و مرزی نیست مگر حدودی که استفاده از همان حقوق را برای سایر اعضای جامعه تضمین کرده باشد. این حد مرز را فقط قانون می تواند تضمین کند.

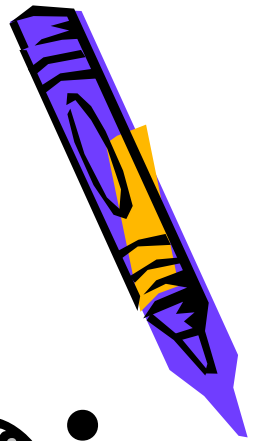

...ادامه

• ماده 11: آزادی آگاهی از افکار و عقاید از گرانبهاترین حقوق بشر است. بنابراین هر یک از افراد کشور می توانند هر چه می خواهند ازادانه بگویند، بنویسند، به چاپ برسانند، مگر در مواردی که قانون تعیین کرده باشد. در آن صورت تجاوز آزادی مزبور مستلزم مسؤولیت خواهد بود.

اعلامیه جهان حقوق بشر/دسامبر 1948

• هر کس حق آزادی عقیده و بیان دارد و حق مزبور شامل آن است که از داشتن عقاید خود بیم و اضطرابی نداشته باشد و در کسب اطلاعات و افکرا و در اخذ و انتشار آن با تمام وسایل ممکن و بدون ملاحظات مرزی آزاد باشد.

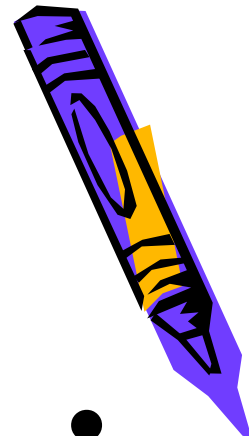

ميثاق بين المللى حقوق مدنى
و سياسى / 16 دسامبر 1966

• ماده 19: هر كس حق آزادي بيان
دارد. اين حق شامل آزادي آزادي
تفحص و تحصيل و اشاعة اطلاعات
و افكار از هر قبيل بدون توجه به
سرحدات خواه شفاهاً يا به صورت
نوشته يا چاپ يا به صورت هنرى يا
به هر وسيله ديگر به انتخاب خود
مى باشد.

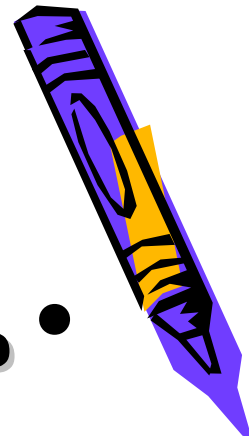

قانون اساسی افغانستان

- ماده 24: آزادی حق طبیعی انسان است. این حق جز آزادی دیگران و مصالح عامه که توسط قانون تعیین می گردد، حدودی ندارد.
- آزادی و کرامت انسان از تعرض مصون است.
- دولت به احترام و حمایت آزادی و کرامت انسان مکلف می باشد.

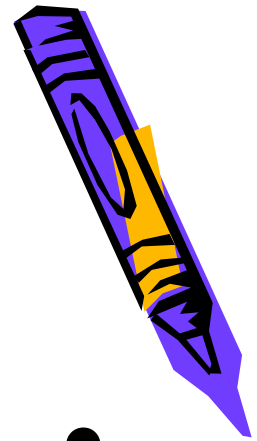
• ماده 34: آزادی بیان از تعرض
مصون است.

• هر افغان حق دارد فکر خود را به
وسیله گفتار، نوشته، تصویر و یا
وسایل دیگر با رعایت احکام مندرج
این قانون اساسی اظهار نماید.

• هر افغان حق دارد مطابق با احکام
قانون به طبع و نشر مطالب بدون
ارائه قبلی آن به مقامات دولتی
بپردازد.

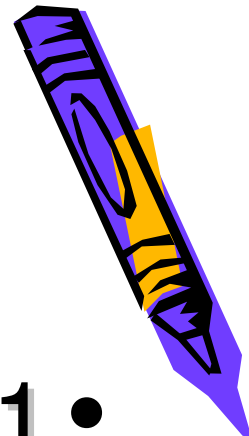

قانون رسانه های همه گانی افغانستان

• ماده 1: این قانون به تاسی از
حکم ماده سی و چهارم قانون
اساسی و رعایت آزادی فکر و
بیان و تنظیم فعالیت های
رسانه های همه گانی در کشور
وضع گردیده است.

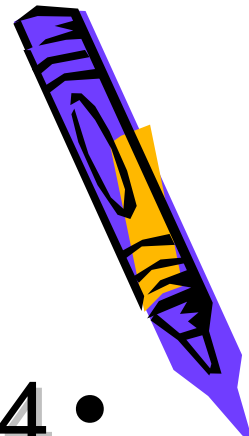

اهداف این قانون عبارت اند از:

- 1- حمایت و تضمین حق آزادی فکر و بیان.
- 2- حمایت از حقوق ژورنالیستان و تامین شرایط فعالیت آزاد رسانه ها.
- 3- ترویج و انکشاف رسانه های همگانی آزاد، مستقل و کثرت گرا.

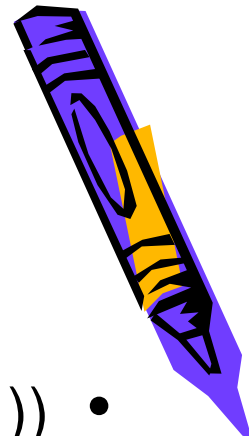

• ...ادامه

• 4- فراهم نمودن زمینه مناسب برای اظهار فکر و احساس اتباع کشور توسط گفتار، نوشتن، رسم، تصویر، ثبت روی نوار، تمثيل، حرکت و ساير پديده های علمي، ادبي، هنري، و طبع و نشر.

• 5- رعايت اصل آزادي بيان و رسانه های همگاني مسجل در اعلاميه جهاني حقوق بشر با در نظر داشت دين مقدس اسلام. ((

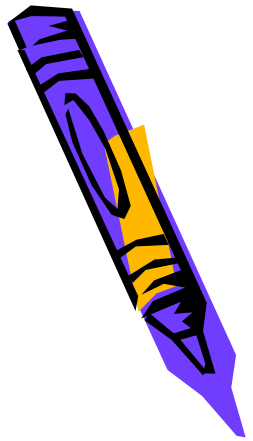

مادة 4

- ((1- هر شخص حق آزادی فکر و بیان را دارد. طلب، حصول و انتقال معلومات، اطلاعات و نظریات در حدود احکام قانون بدون مداخله و محدودیت از طرف مسؤولین دولتی، شامل این حق است. این حق در برگیرنده فعالیت آزاد وسایل پخش، توزیع و دریافت معلومات نیز میباشد.
- 2- دولت آزادی رسانه های همگانی را حمایت، تقویه و تضمین می نماید.
- هیچ شخص حقیقی یا حکمی بشمول دولت و ادارات دولتی نمی تواند فعالیت آزاد رسانه های خبری یا معلوماتی را منع، تحریم، سانسور یا محدود نموده و یا طور دیگر در امور نشرات رسانه های همگانی و معلوماتی مداخله نماید، مگر مطابق احکام این قانون.))

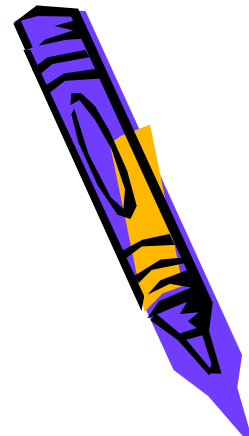

شما چه فکر می کنید؟

- به نظر شما چه موانع می توانند مانع آزادی بیان شوند؟

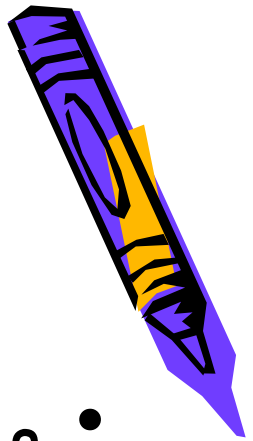

خطوط قرمز قانونی؟؟؟

- جنگ های داخلی، جنگ ها با همسایه گان و یا جنگ های منطقه یی و بین المللی، آفات طبیعی، ملاحظات امنیتی، اعلام حکومت نظامی، حالات اضطراری

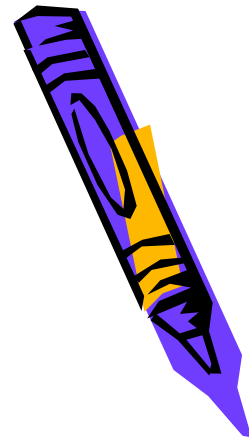
قانون اساسی افغانستان

- ماده 143:
- هرگاه به علت جنگ، خطر جنگ، اغتشاش وخیم، آفات طبیعی، ویا حالت مماثل، حفظ استقلال و حیات ملی از مجرای که در قانون اساسی تعیین شده، ناممکن گردد، حالت اضطرار از طرف رئیس جمهور با تایید شورای ملی در تمام یا بعضی از ساحات کشور اعلان میشود

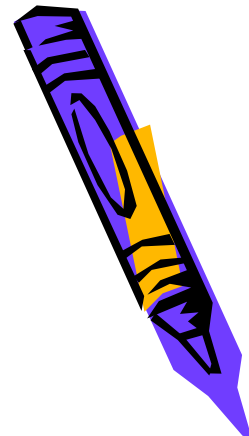
و به یاد داشته باشیم که آزادی حد و مرزی هم دارد

- 1- هرکس در مقابل آن جامعه یی وظیفه دارد که رشد آزاد و کامل شخصیت او را میسر سازد.
- 2- هر کس در اجرای حقوق و استفاده از آزادی های خود، فقط تابع محدودیت هایی است که به وسیله قانون، منحصرأً به منظور تامین شناسایی و مراعات حقوق و آزادیهای دیگران و برای مقتضیات صحیح اخلاقی و نظم عمومی و رفاه همه گانی، در شرایط یک جامعه دموکراتیک وضع گردیده است.

حق دسترسی به اطلاعات چه مفهومی را افاده می کند؟

- حق دسترسی به اطلاعات در حقیقت یکی از پایه های آزادی بیان شمرده می شود.

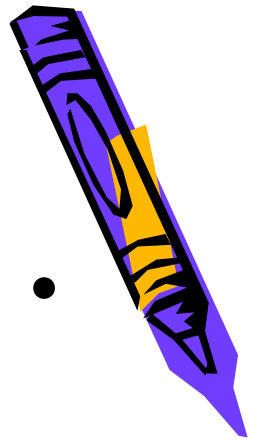
...ادامه

• روند دموکراتیک فرایندی است که مشارکت فعال، پاسخگویی و پاسخ پذیری و شفافیت را می طلبد. این سه اصل بنیادینی است که حلقه ارتباط و اطلاعات، آنها را به هم وصل میکند. شفافیت به این مفهوم است که شهروندان حق دسترسی به اطلاعات را داشته باشند. اطلاعات باید سریع و بدون دشواری برای شهروندان میسر شود. دسترسی به اطلاعات این زمینه را میسر میسازد که شهروندان ملزم به مشارکت فعال گردند. در چنین مشارکتی افراد، اطلاعات را از طریق گروههایی، میز گرد ها، گفت و شنود ها، ابراز دیدگاه ها و همایش های این چنینی تجزیه و تحلیل می کنند و خوشبینی ها و دغدغه های خود را ابراز میدارند. این دو کنش باعث میگردند که پاسخ پذیری به عنوان اصل سوم و مرتبط به آنها مطرح گردد. یعنی حکومت ها در برابر شهروندان خود پاسخگو هستند و این وضعیت وقتی به میان می آید که مردم در جریان اطلاعات مربوط به کنش ها و کارکرد های دولت قرار گیرند

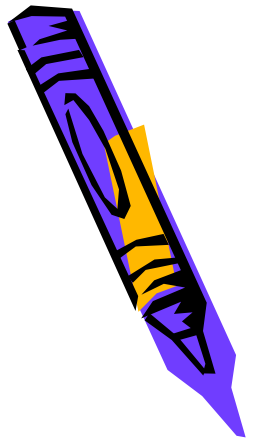
...ادامه

• دسترسی به اطلاعات این زمینه را میسر میسازد که که شهروندان ملزم به مشارکت فعال گردند. در چنین مشارکتی افراد، اطلاعات را از طریق گروههایی ها، میز گرد ها، گفت و شنود ها، ابراز دیدگاه ها و همایش های این چنینی تجزیه و تحلیل می کنند و خوشبینی ها و دغدغه های خود را ابراز میدارند. این دو کنش باعث میگردند که پاسخ پذیری به عنوان اصل سوم و مرتبط به آنها مطرح گردد. یعنی حکومت ها در برابر شهروندان خود پاسخگو استند و این وضعیت وقتی به میان می آید که مردم در جریان اطلاعات مربوط به کنش ها و کارکرد های دولت قرار گیرند

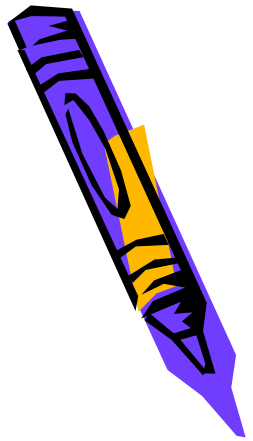
قانون اساسی افغانستان

- ماده 50: اتباع افغانستان حق دسترسی به اطلاعات را در حدود احکام قانون دارا می باشند. این حق جز صدمه به حقوق دیگران و امنیت عامه حدودی ندارد

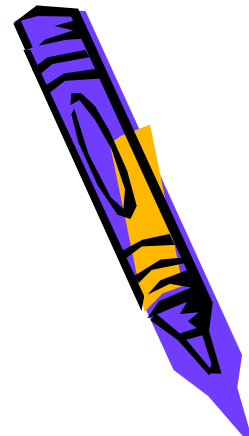

قانون رسانه های همه گانی

- ماده 4: هر شخص حق آزادی فکر و بیان را دارد. طلب، حصول و انتقال معلومات، اطلاعات و نظریات در حدود احکم قانون بدون مداخله و محدودیت از طرف مسؤولین دولتی، شامل این حق است. این حق دربرگیرنده فعالیت آزاد وسایل پخش، توزیع و دریافت معلومات نیز می باشد.

...ادامه

- ماده پنجم:

- هر شخص حق دارد، معلومات را طلب و دریافت نماید. دولت بنا بر تقاضای اتباع کشور، معلوماتی را که مطالبه میشود، فراهم مینماید، مگر اینکه معلومات مطالبه شده راز محرم بوده، افشای آن امنیت، منافع ملی و تمامیت ارضی کشور را به خطر مواجه سازد و یا به حقوق دیگران صدمه وارد نماید

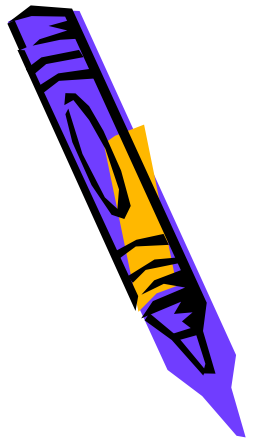

حق پاسخ

- حق پاسخ اصل حقوقی و اخلاقی است که در بیشترین کشور های جهان نهادینه شده است. این حق برای افراد و رسانه ها در مقابل هم مطرح میگردد.

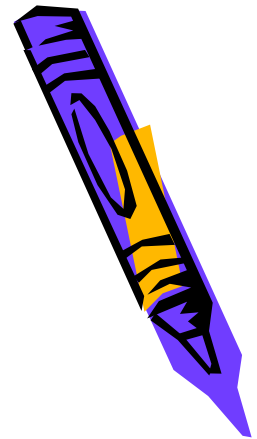
تعریف افترا

- افترا عبارت از نشر مطالب نادرست و خلاف واقعیت در مورد افراد است که به شخصیت، روان، موقعیت اجتماعی و منافع مالی آنان صدمه میزند.

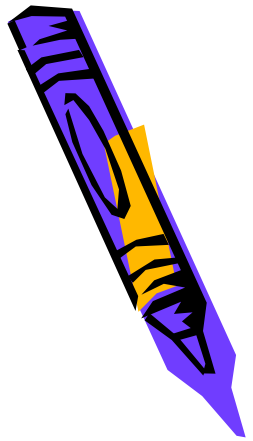
در قانون انگلستان افترا نشر مطلب در مورد فردی است که :

- او را هدف نفرت، استهزاء یا توهین قرار دهد.
- - دیگران را از معاشرت با او باز دارد.
- - به جایگاه او در مقام، حرفه یا کسبش آسیب
بزند

قانون جزای افغانستان

- افترا و تهمت در ((قانون جزای افغانستان)) به نام جرایم ضد حیثیت و نیکنامی اشخاص زیر نام قذف و دشنام پیشبینی شده است.

در ماده 436 قانون جزا قذف :چنین تعریف گردیده است

- قذف عبارت است از نسبت دادن واقعه معینه به غیر توسط یکی از وسایل علنی، به نحوی که اگر صدق میداشت شخصی که تهمت به او نسبت داده شده به جزا محکوم می گردید یا به نزد مردم تحقیر میشد.

قانون رسانه های همه گانی / مادة 33

- نشر مطالب ذیل در رسانه های همگانی جواز ندارد:
- 1- مطالبی که مغایر با اصول اسلام و توهین به سایر ادیان و مذاهب باشد.
- 2- مطالبی که موجب هتک حرمت و افتراء به اشخاص گردد...

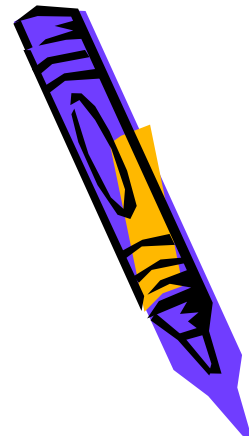

عدم تبلیغ جنگ و خشونت

- رسانه ها و خبرنگاران مجاز نیستند که مطالبی را که به صورت مستقیم و یا غیر مستقیم به جنگ، خشونت، نفرت و تبعیض نژادی دامن بزند و یا مسبب و آغازگر آن باشد، به نشر برسانند. موضوعات تفرقه بر انگیز میان گروه های مختلف مردم به هر عنوانی که باشد، خلاف ورزی و جرم شمرده میشود و غیر اخلاقی شمرده میشود.

قانون جزا/ ماده 239

- شخصی که بیکی از وسایل علنی مردم را به فتنه گری و آشوب گری، عصیان یا تمرد دعوت نماید به حبس که از دو سال بیشتر نباشد محکوم میگردد مشروط بر این که دعوت وی موثر واقع نگردد.

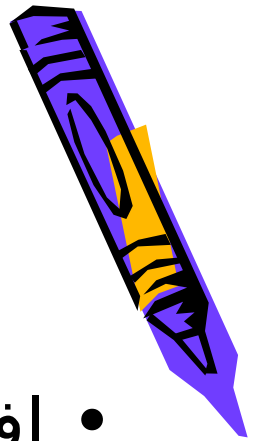

قانون رسانه ها

- ماده 3:
- تبلیغ خشونت، جنگ و سایر مواردیکه مخالف احکام قانون اساسی بوده یا قانون جزا آن را جرم دانسته باشد.

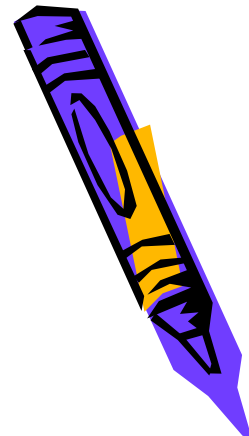

عدم افشای هویت قربانیان جنگ و جنایت

- افشاء نام و نشر تصویر قربانیان حادثه های جنایی و خشونت آمیز از سوی رسانه ها به موقعیت اجتماعی افراد صدمه زده و ادامه زنده گی اجتماعی را دشوار میسازد. رسانه ها به هیچ وجه نباید از بی خبری و عدم آگاهی افراد از قوانین در این عرصه استفاده کرده و به منظور سرگرمی و به دست آوردن مخاطبین بیشتر به این عمل دست بزنند.

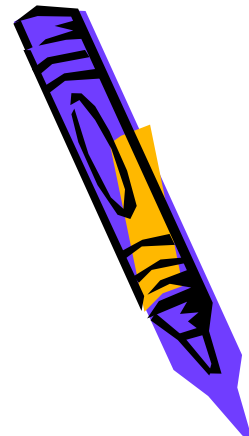

قانون رسانه ها / ماده 33

- افشای هویت و تصاویر قربانیان خشونت و تجاوز،
به نحوی که به حیثیت اجتماعی آنان صدمه وارد
نماید جایز نیست.

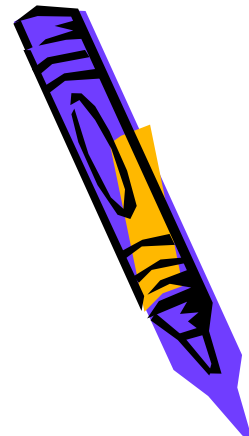
• به روز سوم ورکشاپ خوش
آمدید.

جرم و جرم مطبوعاتی
تعریف جرم
دایره عملیست که قانون آن را از
جرم کیدام و ویژه گی ها از
طریق تعیین کننده (جزا) منع کرده
باشد

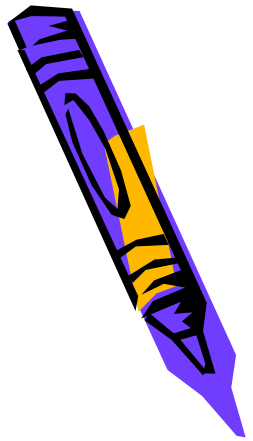
در تشکیل جرم سه عنصر قابل بحث است:

- عنصر مادی جرم
- عنصر معنوی جرم
- عنصر قانونی جرم.

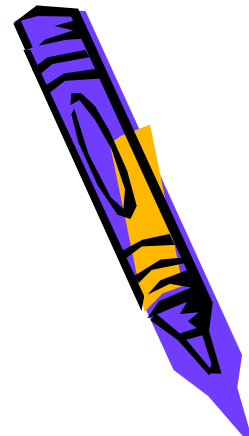

عنصر مادی جرم

- عنصر مادی جرم به این معنی است که شخص جرم را با قصد و اراده اجراء میکند.

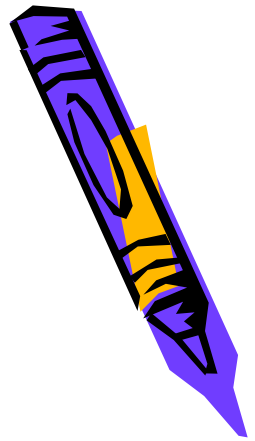

عنصر معنوی جرم

- عنصر معنوی به این معنا است که شخص از نظر روانی سالم و به سن قانونی رسیده باشد.

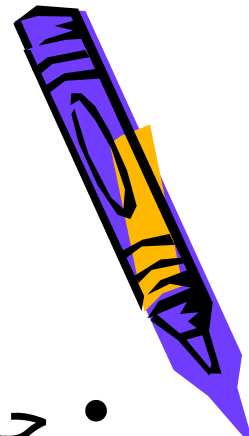

عنصر قانونی جرم

- عنصر قانونی جرم به این معنا است که قانون جرم را قبل از ارتکاب آن تعریف و تعیین کرده باشد. یعنی هیچ عملی جرم شمرده نمیشود الی آن که توسط قانون تعریف شده باشد.

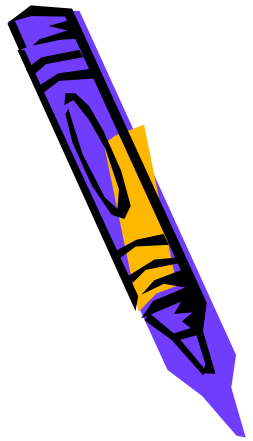

جرم مطبوعاتی

- جرم مطبوعاتی عبارت از توهین و افترا به وسیله روزنامه یا مجله یا نشریه از لحاظ ارتباط با مقام و یا شغل رسمی یا رویه اداری یا اجتماعی یا سیاسی به شخص یا اشخاص است.
- انتقاد از روش سیاسی و اداری به وسیله روزنامه یا مجله یا نشریه نسبت به مسؤولان، متصدیان امور دولتی و اشخاص که از لحاظ مصالح عمومی صورت میگیرد، جرم محسوب نمیشود

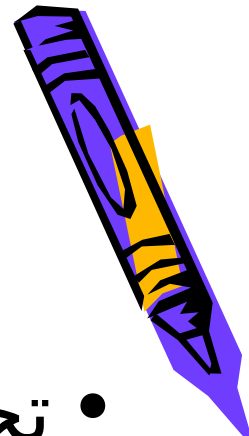
...یک تعریف دیگر

- جرم مطبوعاتی عبارت است از توهین و افترا به وسیله روزنامه یا مجله یا نشریه از لحاظ ارتباط با مقام و یا شغل رسمی و یا رویه اداری یا اجتماعی یا سیاسی به شخص یا اشخاص

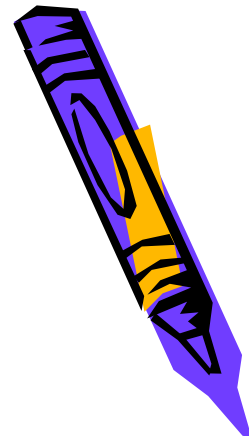

جرم مطبوعاتی در قانون رسانه های ایران

- تحریک و تهیج عموم به اعمال و افعال و خودداریهای که مضر به حال جامعه و دولت است.
- 2- هتاک و فحاشی به مقامات مذهبی، ملی و سیاسی و افراد مردم
- 3- انتشار و القای اخبار نادرست و ایجاد اختلال در امنیت فکری جامعه
- 4- افشاگری و انتشار اسرار خصوصی افراد و مقامات و نیز اسرار نظامی و سیاسی کشور

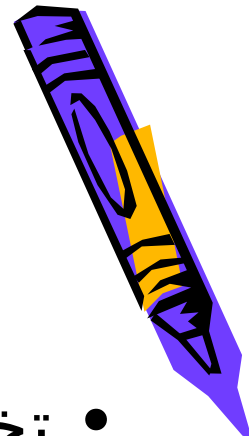

ویژه گی های جرم مطبوعاتی

- علنی ساختن و انتشار عمومی
- قصد و نیت خاص مجرمانه

تخطی یا تخلف

- تخلف از نظر حقوق جزا ارتکاب عمل خلاف قانون است که در ینصورت مرادف جرم میباشد.
- از نظر حقوق اداری، تجاوز مامور دولت از مقررات اداری در حین انجام وظیفه میباشد.

چگونه گی کیفر دهی جرم مطبوعات

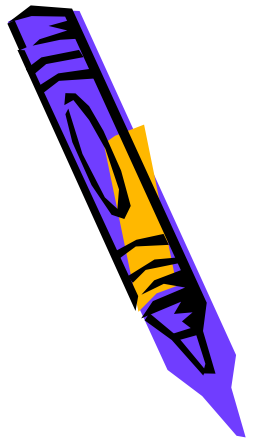

• در این ارتباط سه نظریه وجود دارد:

- نظریه مسؤولیت جمعی
- نظریه ترتیبی
- مجازات بر اساس غفلت

نظریه مسؤولیت جمعی

- مطابق این نشریه تمام افراد ذیدخل دارای مسؤولیت کیفری استند.

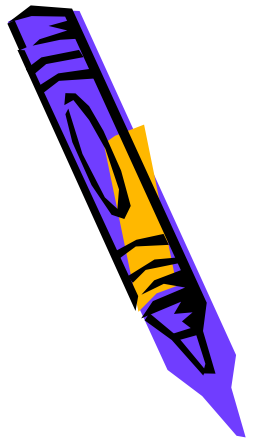

نظریه ترتیبی

- در این نظریه سلسله مراتب در نظر گرفته می شود. نویسنده مسئول اصلی
- مدیر و ناشر
- و...

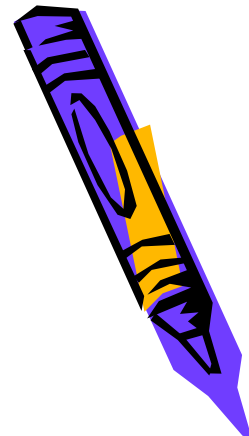

مجازات بر اساس غفلت

- این نظریه مسؤولیت را به عهده یک نفر می گذارد. این نظریه برای سایر کارمندان مصونیت به بار می آورد.

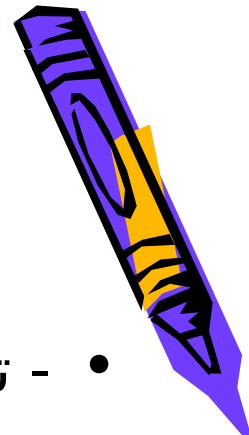

جریمه های نقدی

• قانون رسانه ها/ ماده 35

- 1- اشخاص حقیقی یا حکمی که بدون رعایت احکام این قانون به تاسیس و تدویر رسانه های همه گانی، مطایع، موسسات نشراتی، نهاد های آموزشی ژورنالیزم، دارلترجمه ها و شرکت های تبلیغات و اعلانات در قلمرو افغانستان پردازند، طور ذیل جریمه نقدی پرداخته و در خلال دو هفته مکلف به ثبت آنها میباشد.

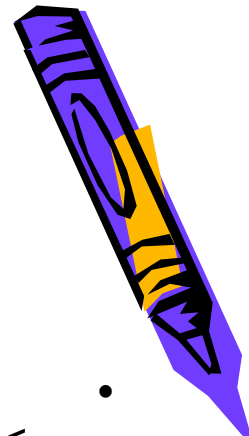

ادامه

- هرگاه مؤسس و تدویر کننده شخص حقیقی باشد، به ترتیب ذیل جریمه میگردد -

- - تلویزیون، مبلغ پنجاه هزار افغانی (50000) افغانی
- - رادیو، مبلغ سی هزار افغانی (30000) افغانی
- - آژانس، مبلغ سی هزار افغانی (30000) افغانی
- - شبکه کیبلی، مبلغ یکصد هزار افغانی (100000) افغانی
- - نشرات چاپی، مبلغ ده هزار افغانی (10000) افغانی
- - مطبعه، مبلغ پنجاه هزار افغانی (50000) افغانی
- - مؤسسه نشراتی، مبلغ پنجاه هزار افغانی (50000) افغانی
- - دارالترجمه، مبلغ بیست هزار افغانی (20000) افغانی
- - شرکتهای تبلیغات و اعلانات، مبلغ (100000) افغانی
- - نهاد آموزشی ژورنالیزم مبلغ (50000) افغانی

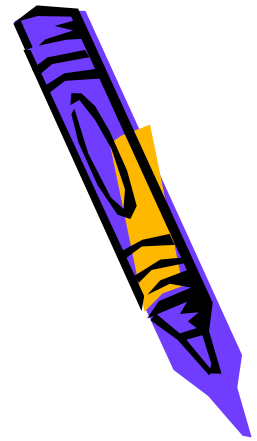

ادامه

-
-
- کتاب و رساله مبلغ ده هزار افغانی (10000) افغانی
- هرگاه مؤسس و تدویر کننده شخص حکمی باشد، به ترتیب ذیل جریمه می گردد:
- - تلویزیون، مبلغ شصت هزار افغانی (60000) افغانی
- - رادیو، مبلغ چهل هزار افغانی (40000) افغانی
- - آژانس، مبلغ چهل هزار افغانی (40000) افغانی
- - شبکه کیبلی، مبلغ یکصد و بیست هزار افغانی (120000) افغانی
- - نشرات چاپی، مبلغ دوازده هزار افغانی (12000) افغانی
- - مطبعه، مبلغ شصت هزار افغانی (60000) افغانی
- - مؤسسه نشراتی، مبلغ شصت هزار افغانی (60000) افغانی
- - دارالترجمه، مبلغ سی هزار افغانی (30000) افغانی
- - شرکتهای تبلیغات و اعلانات، مبلغ یکصد و بیست (120000) افغانی
- - نهاد آموزشی ژورنالیزم مبلغ شصت هزار (60000) افغانی
- - کتاب و رساله، مبلغ دوازده هزار افغانی (12000) افغانی

جرم مطبوعاتی در قانون جزای افغانستان

- به علاوه قانون رسانه های همه گانی، بزرگترین منبع تثبیت مسؤولیت های جزایی قانون جزای افغانستان نافذه ماه میزان سال 1355 است که حاوی 523 ماده میباشد. در این قانون به بخش های مختلف جرایم مطبوعاتی پرداخته شده است.

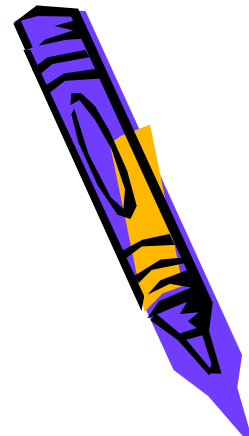

در قانون جزامواردی که به عنوان جرم از سوی رسانه ها ارتکاب :میگردد، چنین مشخص شده است

- انتشار اخبار و اطلاعاتی که مغایر منافع عمومی می باشد
- انتشار اخبار و اطلاعاتی که امنیت کشور را برهم میزند، و اسرار نظامی و دیپلوماسی و رسمی دولت را فاش میکند
- انتشار اخبار و اطلاعاتی که منافی اصول دین اسلام باشد و به ارزش های اسلامی و یا شخصیت های مذهبی توهین کند

ادامه

- انتشار اخبار و اطلاعاتی که مردم را به ارتداد دعوت کند
- انتشار جریان مذاکرات غیر رسمی در پارلمان، قضاء و سایر مراجع تقنینی
- انتشار اخبار و اطلاعات مغرضانه، نادرست و کاذب

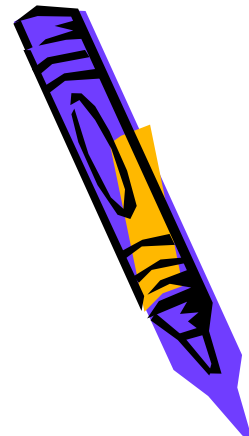

...ادامه

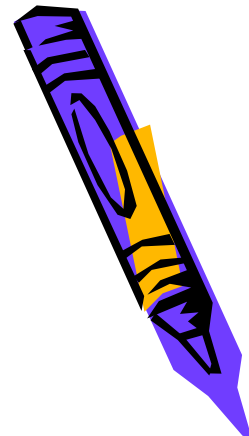
- انتشار اخبار و اطلاعات درست ولی مضر
- انتشار اخبار و اطلاعاتی که وحدت و همبسته گی ملی را برهم بزنند، باعث تبعیض نژادی، قومی، مذهب یا زبانی گردد و مردم را به تبعیض و تفرقه دعوت کند
- انتشار اخبار و اطلاعاتی که خشونت را در هر عرصه دامن بزنند

- انتشار اخبار و اطلاعاتی که تبلیغی برای تایید از جرم و جنایت و عدم اطاعت قانون باشد
- انتشار اخبار و اطلاعاتی که مردم را به فحشاء دعوت کند
- توهین به بیرق ملی و سرود ملی کشور و ملت افغان
- توهین، افترا و هتک حرمت به رییس جمهور، لویه جرگه، پارلمان، حکومت، اردو، محاکم و مقامات دولتی

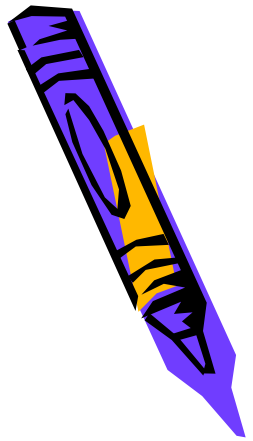
و...

• توهين، افترا و هتك حرمت به اشخاص
موظف خدمات عامه در حين اجرای
وظیفه

• توهين، افترا و هتك حرمت به
شهروندان کشور

کمیسیون بررسی تخلفات و شکایات رسانه‌پی

- در قانون مطبوعات افغانستان برای تشخیص جرایم مطبوعاتی و سرپیچی از قانون رسانه‌های همه‌گانی نافذ در کشور در ماده 32 این قانون کمیسیونی برای بررسی شکایات و تخلفات رسانه‌پی تعیین گردیده است

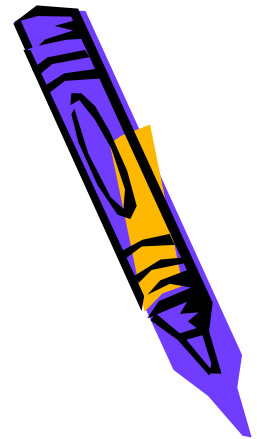

ترکیب کمیسیون

- وزیر اطلاعات و فرهنگ و جهانگردی به حیث رییس؛ رییس دانشکده ژورنالیزم؛ نماینده وزارت عدلیه؛ نماینده اکادمی علوم افغانستان؛ نماینده کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، نماینده اتحادیه حقوقدانان افغانستان، نماینده صنفی ژورنالیستان، نماینده اتحادیه سینماگران افغانستان و نماینده تشکل های صنفی زنان.

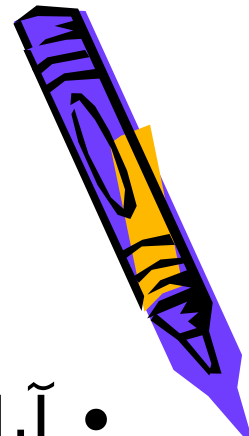

کمیسیون در سه حالت مستقیم و غیر مستقیم به بررسی میپردازد:

- مراجعه و شکایت افراد به صورت انفرادی به کمیسیون
- مراجعه اشخاص حکمی (نهاد ها، ادارات و موسسات دولتی و غیر دولتی)
- مراجعه اشخاص حقیقی و حکمی به ثارنوالی.

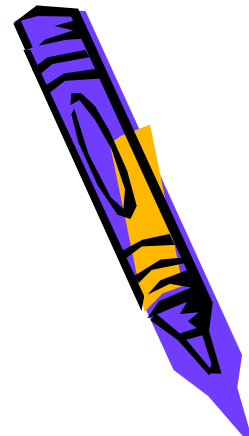

محاكم مطبوعاتی

- آیا محاکم مطبوعاتی در افغانستان وجود دارند؟
- ؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟
- ؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟
- ؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟
- چرا؟

به روز چهارم ورکشاپ خوش
آمدید.

• یک مرور کوتاه بر درس های روز گذشته

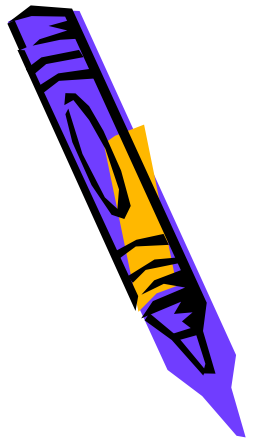
درس روز

• اخلاق رسانه یی

- پرسش روز: چه ارتباطی میان اخلاق رسانه یی و حقوق رسانه ها وجود دارد؟

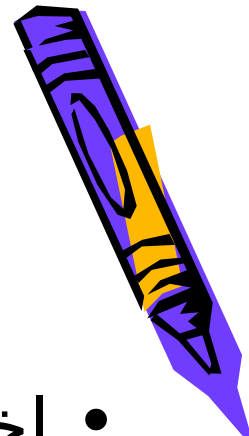

اخلاق چیست؟

- اخلاق قاعده هایست که انسان برای رسیدن به نیکوکاری آنها را عملی میکند بدون آن که نیازی به مداخله قانون و یا دولت باشد.

تعریف اخلاق رسانه‌پی

- اخلاق رسانه‌پی مجموعه‌پی از کنش‌ها، باور‌ها و عملکرد‌هایی افراد دست‌اندر‌کار در رسانه‌هاست که بدان باور و ایمان قلبی دارند و در جریان کار‌های رسانه‌پی بدون اعمال زور، فشار و تعقیب قانونی بدان عمل می‌کنند.
- این مجموعه‌ تعریف و تعقیب قانونی و ضمانت‌اجرائیه‌پی ندارد.

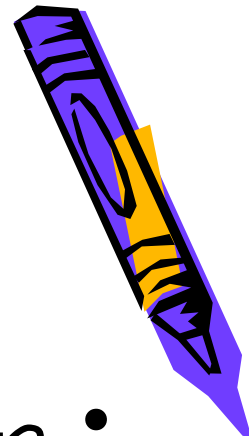

ناهمسانی حقوق و اخلاق

- پیوند های بیرونی افراد را حقوق تنظیم میکند، روابط اشخاص را با دیگران بررسی میکند و فراهم کننده صلح خارجی است؛ اما اخلاق فرمانروای زنده گی و رفتار درونی بشر است. اخلاق بر وجدان افراد نظارت میکند و تامین کننده آرامش درونی است. بناً تکالیف حقوق را بر عکس وظایف اخلاقی میتوان با زور بر اشخاص تحمیل کرد

تاریخچه پیدایی اصولنامه های اخلاقی

- صحبت هایی در قرن 15 و 16
- نخستین شکل گیری در 1920
- کنفرانس مطبوعاتی قاره امریکا Pan American
Press Conference /1926
- کنفرانس مطبوعاتی میان کشوری قاره امریکا
1950

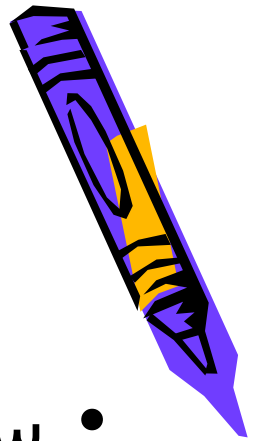

- 1930 دادگاه بين المللى شرف / هالند
- فدراسيون بين المللى خبرنگاران FIJ 1939
- اتحادية بين المللى موسسات مطبوعاتي IUPA
- كميسيون هاچين 1947 Hutchins Commission
- فدراسيون بين المللى روزنامه نگاران 1954

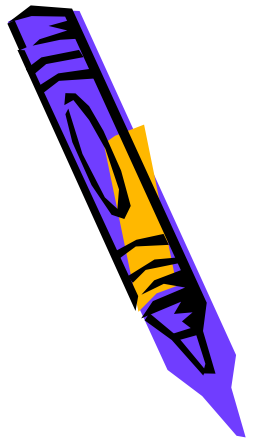
ادامه...

- سازمان ملل 1954
- سازمان ملل 1978
- فدراسیون روزنامه نگاران کشورهای امریکای لاتین (فلاپ 1979)
- جامعه عرب 1977
- و...

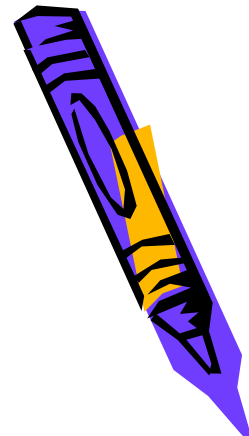
چند اصل اخلاقی

صحت و عینیت

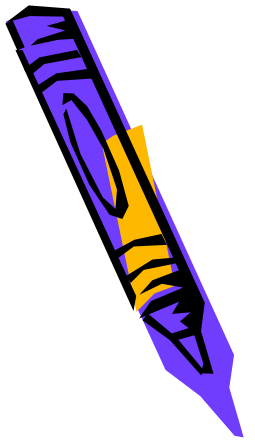
...ادامه

• بیطرفی و توازن

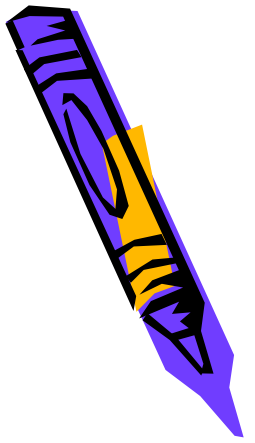
...ادامه

• حفظ منابع محرمانه

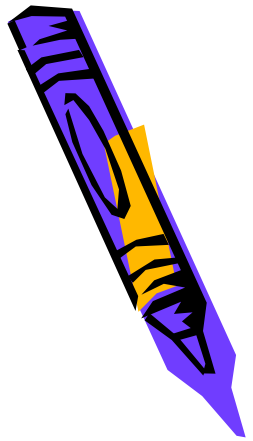
...ادامه

• مصئونیت حریم خصوصی

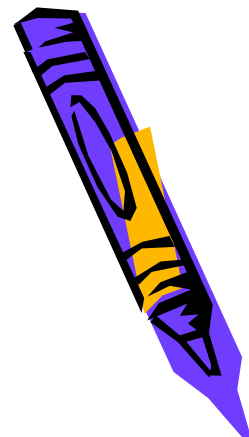
...ادامه

• عدم پذیرش رشوت و هدیه

ادامه...

• جعل نكردن هویت

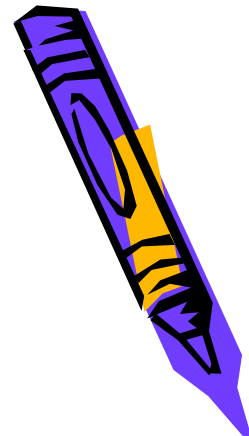

...ادامه

• عدم لطمه بر اصل بیگناهی
افراد

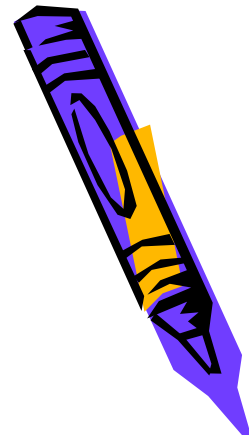

...ادامه

- عدم استفاده غیر اخلاقی از اطلاعات
- و اخلاق رسانه‌یی و کودکان.

پایان روز

خسته نباشید •

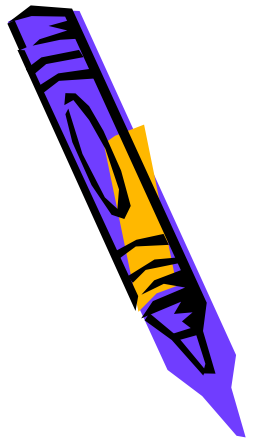

به روز پنجم ورکشاپ خوش آمدید

• بررسی قانون رسانه های افغانستان

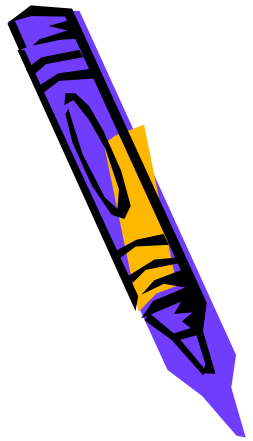
کارهای گروهی

- تقسیم بندی به سه گروه
- وقت ارائه: 15 دقیقه
- وقت کار: 20 دقیقه

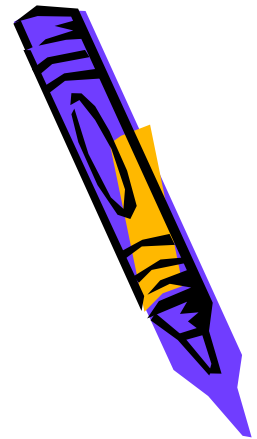
گروه اول

- چه نارسایی های حقوقی در قانون رسانه های افغانستان وجود دارد؟

گروه دوم

- آیا نکته ها و مسایل اخلاقی در قانون رسانه های افغانستان در نظر گرفته شده است؟

گروه سوم

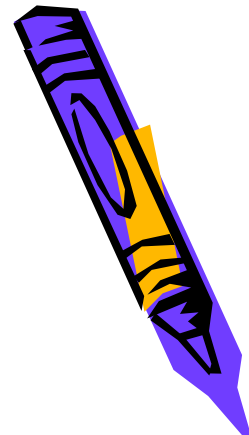
- چه نواقصی در قانون رسانه های افغانستان وجود دارد؟

ادامه...

- شناسایی فرازها

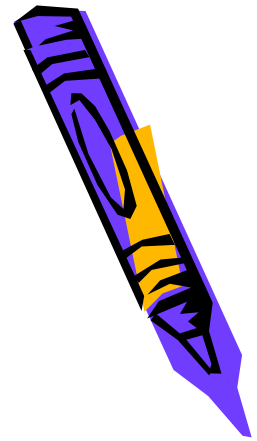

ادامه...

- شناسایی فرود ها و چالش ها

و نکتة آخر

• دیدگاه ها و پیشنهادها

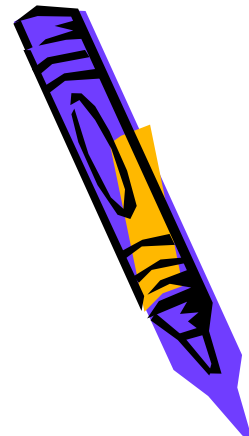

اصول بين المللى اخلاق حرفه يى در ژورناليزم

- سازمان بين المللى خبرنگاران
- فدراسيون بين المللى خبرنگاران
- اتحاديه کاتولیک بين المللى مطبوعات
- فدراسيون خبرنگاران امريکاي لاتين
- فدراسيون کارگران مطبوعات امريکاي لاتين
- فدراسيون خبرنگاران افريقا
- فدراسيون خبرنگاران عرب
- کنفدراسيون خبرنگاران آسيا

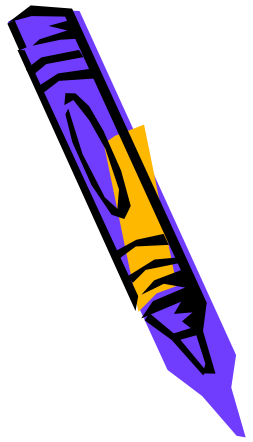

ماده 1

• حق مردم به دستیابی به اطلاعات درست

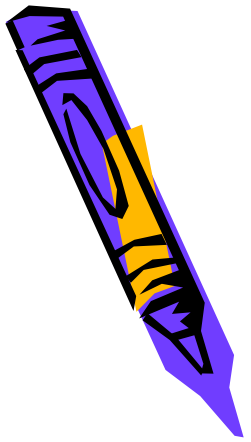
ماده 2

• خبرنگار باید خود را وقف حقیقت کند

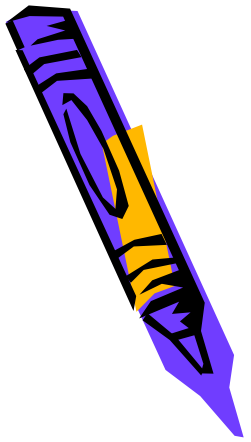
ماده 3

• مسؤولیت اجتماعی خبرنگار

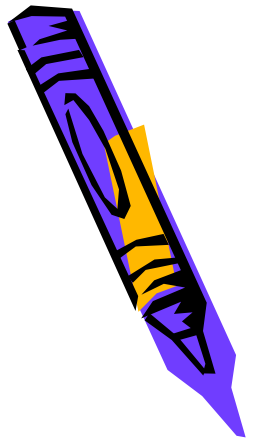
ماده 4

• شرافت حرفه یی خبرنگار

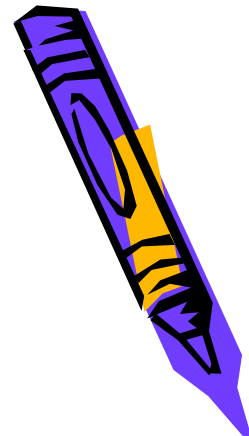

ماده 5

• مشارکت و دخالت مردم

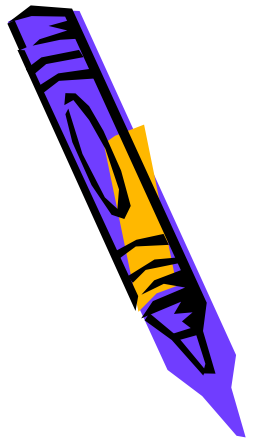

ماده 6

- احترام به اسرار محرمانه (حریم خصوصی) و حیثیت انسانی

ماده 7

• احترام به منفعت عمومی

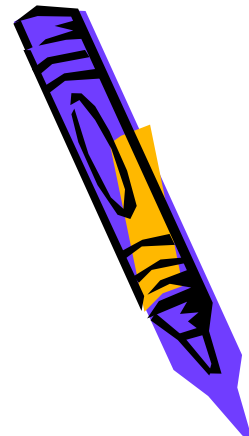

ماده 8

• احترام به ارزش های عام و گوناگونی فرهنگ ها

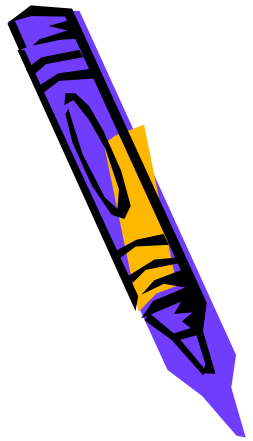

ماده 9

- محو جنگ و سایر مصایب بزرگی که در برابر انسان قرار دارد

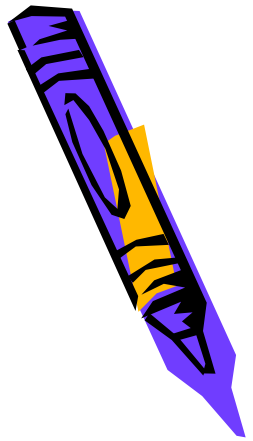
ماده 10

- برپایی نظم اطلاعاتی و ارتباطی نوین جهانی

پایان ورکشاپ

• خسته نباشید.

• روزهای خوش؛ زنده گی
خوش

